

Nulmeting onderzoek leefbaarheid rond het azc Deventerstraat

Inhoud

Samenvatting	3
Onderzoeksopzet	5
Politiecijfers	7
Meldingen bij de gemeente	10
Veilig voelen in de buurt	12
Onveilig voelen op verschillende locaties	14
Vervelende situaties in de buurt	15
Prettige situaties in de buurt	19
Slachtofferschap	21
Ontwikkeling van de buurt (afgelopen jaar)	24
Idem, waarom vooruit of achteruit?	27
Verwachte ontwikkeling komende jaren	28
Stellingen over het azc	29
Verwachte invloed azc op leefbaarheid	31
Gebiedsindeling	32

Colofon

Opdrachtgevers: Gemeente Apeldoorn, COA en GGNet.
Postbus 9033, 7300 ES Apeldoorn.
Contactpersoon: Synthia de Haan.
Telefoon 14 055.
E-mail: gemeente@apeldoorn.nl.
Internet: www.apeldoorn.nl.

Analyse en rapportage: Oostveen Beleidsonderzoek en Advies.
Elbertbos 1, 7543 GV Enschede.
Telefoon (053) 430 5596.
E-mail: info@oostveen.net.
Internet: www.oostveen.net.
Samenstelling: Paul Oostveen.
Omslagfoto: Rob Voss.

Enschede/Apeldoorn, mei 2023. Dit rapport is alleen verschenen als PDF bestand en wordt niet gedrukt.

**Overname uit dit rapport is toegestaan,
mits de bron duidelijk wordt vermeld.**

Samenvatting

In november 2022 is aan de Deventerstraat in Apeldoorn een nieuw azc geopend. In nauwe samenspraak met het Omwonendenoverleg is een monitor ontwikkeld om de eventuele effecten van het azc op leefbaarheid en veiligheid in de omliggende buurten zichtbaar te maken. Dit rapport bevat de resultaten van de nulmeting, net voor de opening van het azc. Het onderzoek heeft betrekking op het gebied in de omgeving van het azc en langs de looproutes naar naburige winkels.

Uit de politiecijfers blijkt dat het aantal particuliere diefstallen in de periode 1 november 2019 tot en met 31 oktober 2022 is gestegen, terwijl het aantal geregistreerde winkeldiefstallen juist is gehalveerd. Overlast kwam het laatste jaar vaker voor dan de twee voorgaande jaren. Gewelddelicten komen (per 100 adressen) relatief vaak voor in het deelgebied Sprenkelaar Oost/Deventerstraat/ Terwoldseweg e.o.. Verschillende cijfers gedurende deze periode zijn overigens zeker beïnvloed door de coronapandemie.

Daarnaast wordt gekeken naar meldingen bij de gemeente over de woonomgeving, in het bijzonder afval, overlast en verkeersveiligheid/-overlast. De meeste meldingen gaan over afval. In alle drie categorieën is het aantal meldingen de afgelopen drie jaar licht gedaald.

De andere cijfers zijn afkomstig uit de bewonersenquête en zijn nog slechts voor één meetdatum beschikbaar. Bewoners van de omliggende buurten geven gemiddeld een rapportcijfer 8,4 voor veilig voelen overdag, 7,6 voor veilig voelen 's avonds en 's nachts en een 6,8 voor verkeersveiligheid. Voor overlast geven ze gemiddeld een 7,1, maar in deelgebied Sprenkelaar West/Anklaar/De Mheen wordt meer overlast ervaren. In de eigen straat en directe omgeving van hun woning voelt 22% zich vaak of soms onveilig. In de winkelcentra 't Fort en Anklaar is dat ongeveer 20%, in winkelcentrum De Mheen 31% en op het terrein van GGNet 34%.

Aan de bewoners werd ook gevraagd hoe vaak zij vinden dat bepaalde vervelende situaties voorkomen in hun buurt. Zo komt bijvoorbeeld onveilig/hinderlijk gedrag van brommers/scooters volgens 24% vaak voor in de buurt (in Osseveld Oost 32%). Rommel op straat komt volgens 23% vaak voor (34% in Sprenkelaar West/Anklaar/De Mheen) en mensen op straat die zich raar gedragen volgens 1%. Prettige situaties zijn er in de eigen buurt ook: burenhulp volgens 16% en bewoners die een oogje in het zeil houden volgens 39%.

Gedurende de voorgaande 12 maanden werd 2% slachtoffer van diefstal uit woning, 4% van (brom)fiets- of scooterdiefstal en 11% van vernieling van auto, (brom)fiets, woning of tuin. Bij vernieling zegt ongeveer 20% van de slachtoffers te weten wie de dader was: jongeren, burenhulp of mensen die ze op straat tegenkwamen.

Over verschillende aspecten van de buurt werd gevraagd hoe de eigen buurt zich afgelopen jaar heeft ontwikkeld. Zo vindt 17% dat het aanzien van de buurt slechter werd, volgens 10% werd dat juist beter. Maar er was – in alle vier de gebieden – vooral achteruitgang op gebied van vervuiling (slechter volgens 26%, beter volgens 4%), overlast (slechter 18%, beter 5%) en verkeersveiligheid (slechter 35%, beter 3%).

Iets meer dan de helft (52%) vindt dat hun buurt op minimaal een aspect achteruit ging, vooral door verkeersproblemen (18% van alle respondenten) en toename van vervuiling en zwerfvuil (7%). Volgens 19% ging de buurt op minimaal een aspect vooruit.

Voor de komende jaren denkt 28% dat hun buurt achteruit zal gaan. Dat percentage is hoger in Sprenkelaar Oost/Deventerstraat/Terwoldseweg (38%) en in Osseveld oost (35%). Van de mensen die achteruitgang verwachten noemt ruim de helft (16% van alle bewoners) de komst van het azc. Aanzienlijk kleinere groepen van 1-2% noemen onder meer nieuwbouw, verkeersproblemen, drukte of te weinig handhaving. Aan de andere kant verwacht 8% dat hun buurt juist vooruit zal gaan. Zij noemen als redenen onder meer afronden van nieuwbouw, verbetering van wegen, verjonging, saamhorigheid en de inzet van de gemeente.

De meeste bewoners zijn (in mei-juni 2022) goed op de hoogte van de ontwikkelingen rond het azc (47% eens, 23% oneens met deze stelling). Veel minder bewoners zijn op de hoogte van de beheermaatregelen (14% eens, 50% oneens). Een groep van 40% maakt zich zorgen over het azc, 33% was het niet eens met die stelling. Verder denkt 9% dat de komst van de asielzoekers en de extra beheermaatregelen kunnen leiden tot een verbetering van het leefklimaat; 42% is het daarmee oneens. Tot slot lijkt 13% van de bewoners het wel leuk om vrijwilligerswerk te doen op het azc en 17% denkt wel contact te zullen hebben met sommige azc bewoners.

Tot slot werd aan de bewoners gevraagd welke invloed ze denken dat het verblijf van toekomstige bewoners van het azc zal hebben op de leefbaarheid in de buurt. Een groep van 17% verwacht geen invloed en 42% weet het niet. Een groep van 36% verwacht een negatieve invloed op de buurt (in Osseveld oost 45%) en dan vooral toename van onveiligheid, overlast en rondzwerven door de wijk. Ook wordt regelmatig verwezen naar ervaringen elders in het land, afwijkende normen en waarden, het grote aantal asielzoekers dat wordt verwacht en meer drukte in de wijk. Een groep van 5% denkt dat de azc bewoners juist een positieve invloed hebben op de wijk, vooral door meer culturele diversiteit, meer contacten en meer levendigheid.

In november 2022 is aan de Deventerstraat in Apeldoorn een nieuw azc geopend, op een locatie die eerder in gebruik was door GGNet. In nauwe samenwerking met het Omwonendenoverleg is een monitorinstrument ontwikkeld om ontwikkelingen op gebied van leefbaarheid en veiligheid te kunnen meten in het omliggende gebied. In het Omwonendenoverleg zijn behalve omwonenden ook de gemeente, COA, politie, GGNet en de cliëntenraad van GGNet vertegenwoordigd. Het onderzoek wordt uitgevoerd door Oostveen Beleidsonderzoek en Advies in opdracht van de gemeente Apeldoorn, COA en GGNet.

In 2022, kort voor de opening van het azc, is een nulmeting uitgevoerd. De volgende meting, in het najaar van 2023, moet duidelijk maken of er iets is veranderd. Deze rapportage bevat de resultaten van de nulmeting.

Het **onderzoeksgebied** is afgebakend als een gebied in de directe omgeving van het azc en langs de te verwachten looproutes naar supermarkten en winkels (in Kristal en de winkelcentra Anklaar, De Mheen en 't Fort/De Linie). De bewoners van het azc moeten zelf hun boodschappen doen en lopen daarvoor door de woonbuurten. Het gebied is daarnaast onderverdeeld in vier deelgebieden. Het kan immers zijn dat eventuele effecten van het azc en haar bewoners zich alleen of vooral voordoen in een bepaald deelgebied. Op de laatste pagina is een kaart opgenomen met de grenzen van de deelgebieden. De vier gebieden zijn:

1. Directe omgeving azc: het azc terrein, Sprenkelaar-oost, Deventerstraat (tussen Laan van Zevenhuizen en A50), Terwoldseweg e.o.
2. Richting Kristal: Sprenkelaar noord, De Wellen, Mozaïek, Park Zuidbroek.
3. Richting winkelcentra De Mheen en Anklaar: Sprenkelaar west, Anklaar Oost (ten zuidoosten van het winkelcentrum), De Mheen (alleen rond het winkelcentrum)
4. Richting winkelcentrum 't Fort: (noordelijke en westelijk deel van) Osseveld oost.

De monitor is gebaseerd op twee soorten **bronnen**: registratiecijfers en een bewonersenquête. Bij de **registraties** wordt gebruik gemaakt van:

- Incidenten geregistreerd bij de politie voor een geselecteerd aantal incidentsoorten op het gebied van geweld, diefstal gericht op bewoners (bv. uit woning, van fiets, uit auto, zakkenrollen), winkeldiefstal, vernieling, overlast en drugs.
- Meldingen over de woonomgeving gedaan bij de gemeente in een geselecteerd aantal categorieën op het gebied van afval, overlast en verkeer (verkeersoverlast en verkeersonveiligheid).
- Incidenten binnen het azc, geregistreerd door het COA. Het gaat om gebeurtenissen waarbij veiligheid, leefbaarheid en beheersbaarheid op de locatie in het geding zijn. Het gaat vaak om het overtreden van de COA-huisregels zoals niet schoonmaken, koken/roken op de eigen kamer of geluidsoverlast. Soms gaat het om suïcide(dreiging) en agressie. Omdat het azc nog niet geopend was, zijn deze incidenten in de nulmeting nog niet opgenomen.

De meldingen bij de politie en de gemeente worden weergegeven in perioden van 12 maanden, van 1 november tot 31 oktober. Voor deze periode is gekozen omdat het azc begin november 2022 is geopend. Bij de volgende meting eind 2023

kunnen dan de eerste 12 maanden na de opening worden vergeleken met perioden van 12 maanden toen het azc nog niet geopend was. Door over 12 maanden te meten worden seizoensinvloeden uitgesloten. In de nulmeting worden drie jaren vergeleken: 2020, 2021 en 2022. Dat geeft zicht op recente ontwikkelingen en maakt ook duidelijk of de cijfers van verschillende jaren onderling veel verschillen. Waar in dit rapport wordt gesproken over de registratiecijfers uit 2022, gaat het om de periode van 1 november 2021 tot en met 31 oktober 2022.

De **bewonersenquête** werd uitgevoerd in de vorm van een vragenlijst onder inwoners vanaf 16 jaar. Per adres werd maximaal een persoon aangeschreven. Bij gezinnen kan dat zowel een van de ouders zijn als nog thuiswonende kinderen (vanaf 16 jaar). Er is heel bewust gekozen om ook deze jongere bewoners mee te nemen in het onderzoek, omdat ook zij gebruik maken van de buurt en daar zaken kunnen signaleren.

De steekproeftrekking was zodanig dat per deelgebied ongeveer 175 respondenten waren te verwachten. In totaal zijn 1590 personen benaderd. De enquête is opgestart in mei 2022 omdat de verwachting toen nog was dat het azc in juli geopend kon worden. De volgende enquête zal plaatsvinden omstreeks oktober 2023, als het azc bijna een jaar is geopend.

Half mei 2022 is door de gemeente een uitnodigingsbrief verzonden met het verzoek om de enquête digitaal in te vullen. Wie dat niet deed en zich niet afmeldde, kreeg enkele weken later automatisch een tweede brief met een papieren vragenlijst en antwoordenvolp. Half juni werd nog een laatste herinneringsbrief verzonden. Onder de deelnemers werden 10 cadeaubonnen verloot van € 25,- om de respons te bevorderen.

Uiteindelijk hebben 689 personen de enquête via internet of op papier ingevuld: een respons van 43%. In de gebieden die dichterbij het azc liggen was de respons hoger, zoals blijkt uit onderstaande tabel.

Gebied	Steekproef	Respondenten	Respons in %
01 (=Sprenkelaar oost, Deventerstraat, Terwoldseweg e.o.)	320	171	53%
02 (=Sprenkelaar noord, De Wellen, Mozaïek)	320	155	48%
03 (=Sprenkelaar west, Anklaar oost, De Mheen)	550	169	31%
04 (=Osseveld-oost)	400	194	49%
Totaal	1590	689	43%

Het responspercentage is ook afhankelijk van leeftijd en geslacht. De respons onder de lagere leeftijdsgroepen is lager: 26% onder 16-29 jarigen, 38% onder 30-49 jarigen en 53% in de groepen 50-69 jaar en 70+. Onder mannen was de respons 39% en onder vrouwen 47%; een respondent was genderneutraal. Dit soort verschillen naar leeftijd en geslacht zijn gebruikelijk bij bewonersenquêtes.

Politie cijfers

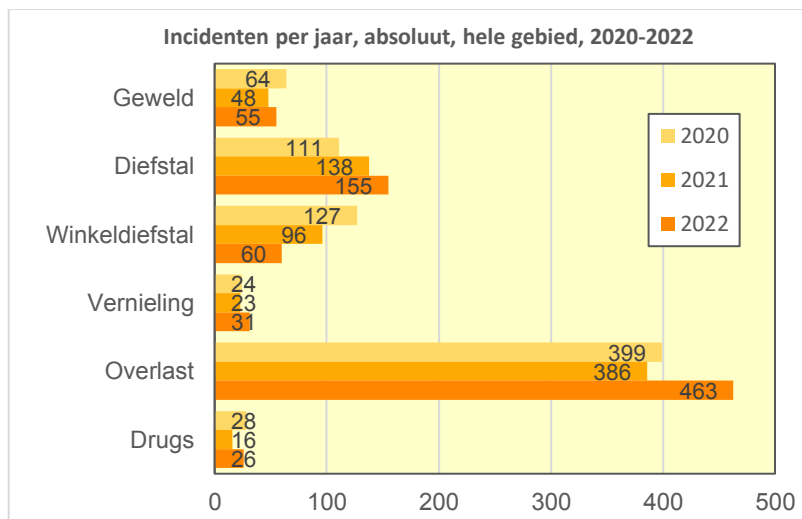
In de eerste plaats kijken we naar het aantal bij de politie geregistreerde

incidenten in een geselecteerd aantal (samengestelde) categorieën. De cijfers worden weergegeven over drie perioden van 12 maanden, steeds

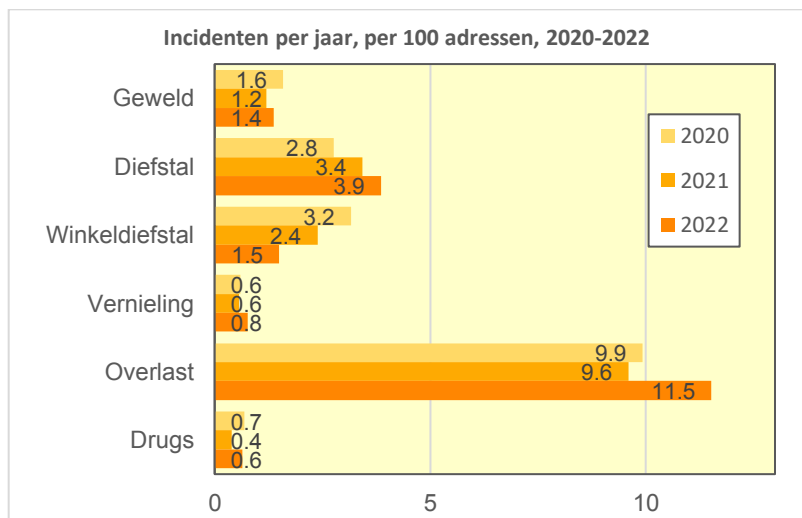
eindigend op 31 oktober. Op deze pagina staan de cijfers voor het totale onderzoeksgebied.

- De eerste grafiek laat de absolute aantallen zien. Tussen 1 november 2021 en 31 oktober 2022 waren er bijvoorbeeld 55 incidenten geweld en bedreiging, 155 (particuliere) diefstallen en 60 winkeldiefstallen. Overlast komt veel vaker voor: 463 keer. Tot slot waren er nog 26 drugsdelicten.
- Over de afgelopen drie jaren is het aantal particuliere diefstallen gestegen: van 111 naar 155. Overlast kwam in 2022 vaker voor dan de twee jaren ervoor. Het aantal geregistreerde winkeldiefstallen halveerde juist van 127 naar 60.
- De tweede grafiek toont dezelfde cijfers, maar dan per 100 bewoonde (particuliere) adressen.

Voor veel soorten incidenten geldt overigens dat in de coronajaren 2020 en 2021 er minder incidenten waren en de cijfers in 2022 weer opliepen. Dat was een landelijke trend.

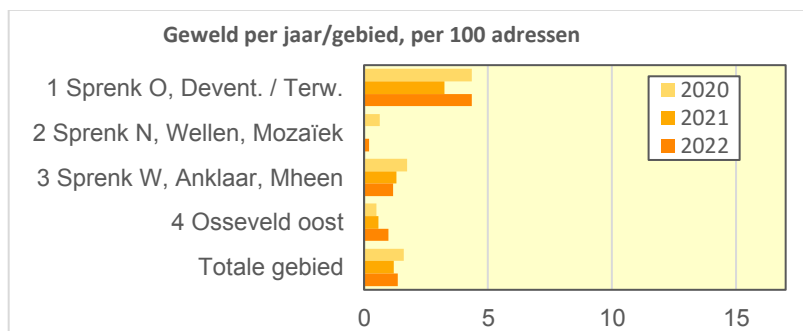
De politiecijfers betreffen steeds de periode van 1 november van het voorgaande jaar tot en met 31 oktober van het genoemde jaar. Dus 2022 betekent: van 1 november 2021 tot en met 31 oktober 2022. Voor de betekenis van de categorie-indeling zie de bijschriften onder de grafieken op de volgende twee pagina's.

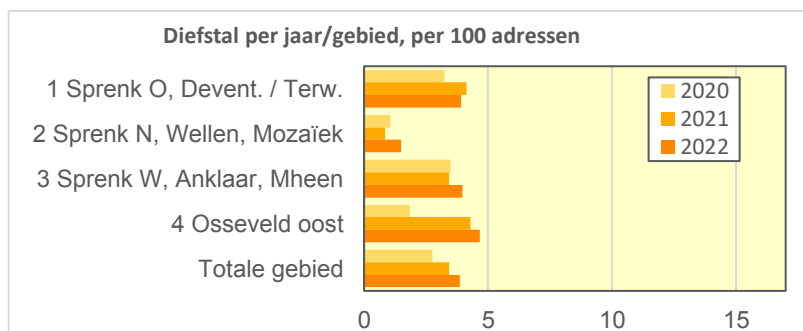
Deze cijfers (en de cijfers per gebied op de volgende twee bladzijden) worden weergegeven per 100 bewoonde particuliere adressen (in juni 2022).

De relatieve cijfers zijn vooral beter geschikt om de verschillende deelgebieden te vergelijken. Dat gebeurt op deze twee pagina's.

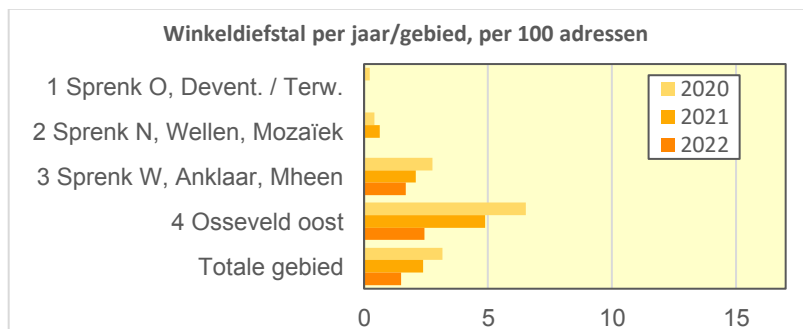
- Afgezet tegen het aantal bewoonde woningen, is het aantal geweldsdelicten het hoogst in Sprenkelaar Oost/Deventerstraat/Terwoldseweg e.o.. In dit gebied staan relatief weinig woningen, maar het is wel uitgestrekt en omvat onder meer GGNet (waar nu het nieuwe azc is gevestigd). In de loop der jaren zijn de cijfers nauwelijks veranderd.
- Onder diefstal valt onder meer fietsendiefstal, auto-inbraak, woninginbraak en zakkenrollen. Per 100 adressen is het aantal diefstallen in Sprenkelaar Noord/Wellen/Mozaïek duidelijk lager dan in de andere drie gebieden. Die andere gebieden ontlopen elkaar niet zoveel. In Osseveld oost waren de aantallen in 2021 en 2022 duidelijk hoger dan in 2020.
- Winkeldiefstal komt natuurlijk vooral voor in de gebieden waar de grote winkelcentra staan: Anklaar, de Mheen en 't Fort (Osseveld oost). Vooral in Osseveld oost is het aantal geregistreerde winkel-diefstallen in de loop van de afgelopen drie jaar sterk gedaald.

Deze categorie omvat onder meer: mishandeling, bedreiging, wapenbezit, doodslag/moord, chantage en huisvredebreuk.

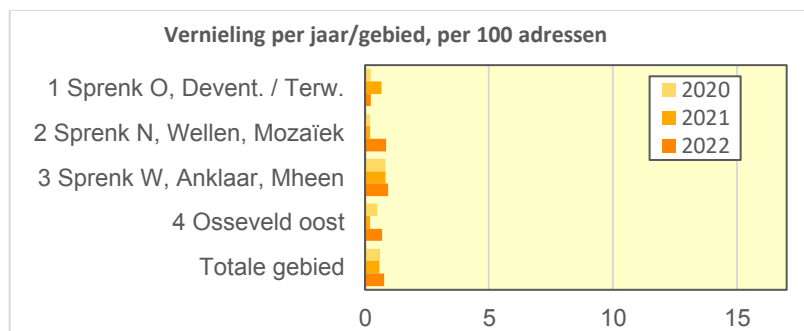

Deze categorie omvat onder meer: diefstal van/uit/vanaf (brom)fiets, auto en andere vervoermiddelen, diefstal uit woning, zakkenrollen, overige diefstallen (excl. uit winkels en bedrijven) en heling.

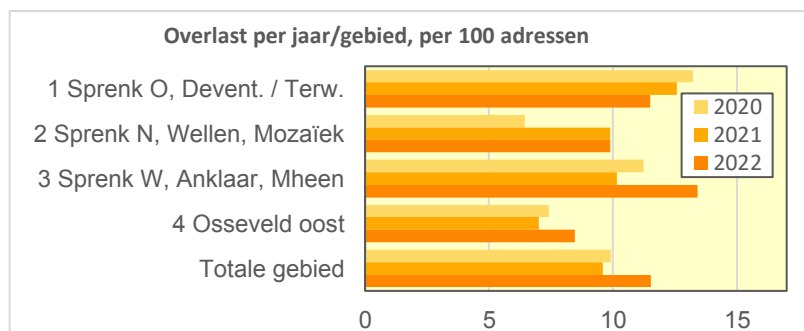

Deze categorie omvat uitsluitend: winkeldiefstal.

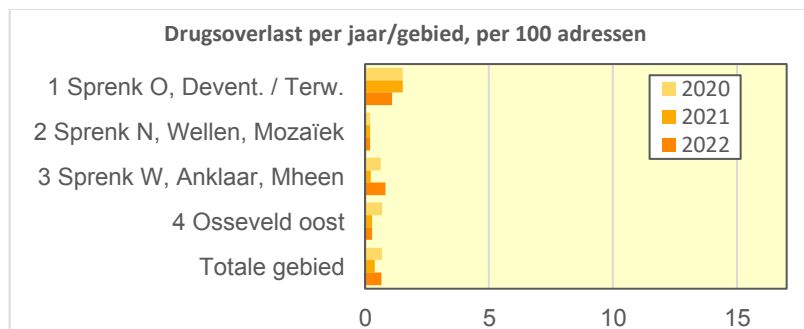
- Het aantal geregistreerde vernielingen is veel lager dan bij de meeste andere categorieën. Dat geldt voor alle vier de deelgebieden en er zijn ook geen grote fluctuaties.
- Bij overlast is het aantal geregistreerde incidenten juist veel hoger dan in de andere categorieën. Het verschil tussen de vier deelgebieden is relatief beperkt: per 100 adressen loopt het in 2022 uiteen van 8 tot 13. In Sprenkelaar Oost/Deventerstraat/Terwoldseweg e.o. is het aantal de afgelopen jaren licht gedaald; in de andere gebieden juist iets gestegen. De meest voorkomende vormen van overlast zijn ruzie/ twist, jeugdoverlast, overlast door verwarde personen en geluids-overlast.
- Drugs- en alcoholoverlast komt net als vernielingen relatief weinig voor, zeker in Sprenkelaar Noord/ Wellen/Mozaïek en Osseveld Oost. Er zijn geen grote verschillen tussen de jaren. Het overgrote merendeel betreft 'overlast in verband met alcohol/drugs'.

Deze categorie omvat: vernieling van/aan auto, brandstichting, vandalisme/baldadigheid, vernieling aan openbaar vervoer/abri.

Deze categorie omvat onder meer: ruzie/twist, overlast jeugd, overlast door verwarde persoon, geluidshinder 'overig', overlast zwervers, afsteken vuurwerk, belediging, openbare dronkenschap, overtreding APV en overlast stalker.

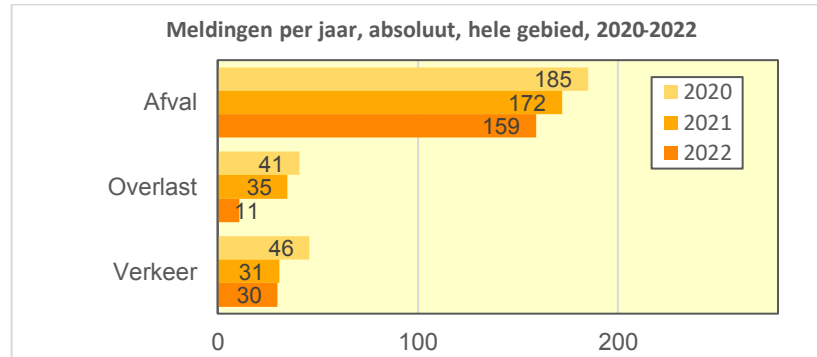

Deze categorie omvat: overlast i.v.m. alcohol/drugs, handel en bezit van drugs, overige drugsdelicten en vervaardigen van drugs.

Meldingen bij de gemeente

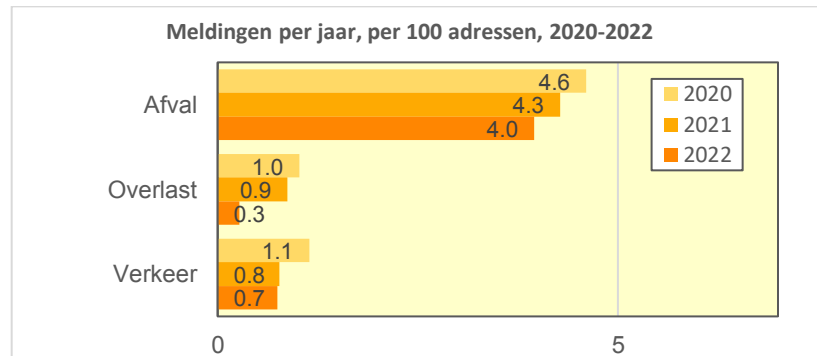
De volgende twee pagina's gaan over meldingen over de openbare ruimte die zijn binnengekomen bij de gemeente. Het gaat daarbij niet om alle meldingen, maar om een specifieke selectie (zie de omschrijving onder de grafieken op de volgende bladzijde voor de definities). Ook deze cijfers worden weergegeven over drie perioden van 12 maanden, eindigend op 31 oktober. Op deze pagina staan de cijfers voor het totale onderzoeksgebied.

- De eerste grafiek laat de absolute aantallen zien. De meeste meldingen hadden betrekking op afval (159 in 2022). Overlast (11 meldingen) en verkeer (30) werden veel minder vaak gemeld.
- Het aantal geregistreerde meldingen is in de loop van de afgelopen drie jaar licht gedaald.
- De tweede grafiek toont dezelfde cijfers, maar dan per 100 bewoonde (particuliere) adressen.

Meldingen bij de gemeente betreffen steeds de periode van 1 november van het voorgaande jaar tot en met 31 oktober van het genoemde jaar. Dus 2022 betekent: van 1 november 2021 tot en met 31 oktober 2022.

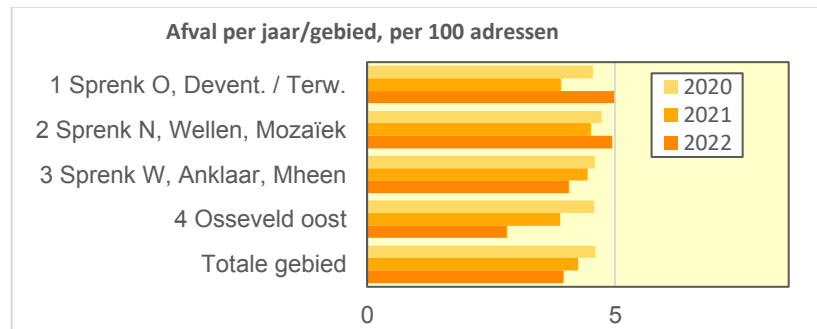
Voor de betekenis van de categorie-indeling zie de bijschriften onder de grafieken op de volgende twee pagina's.

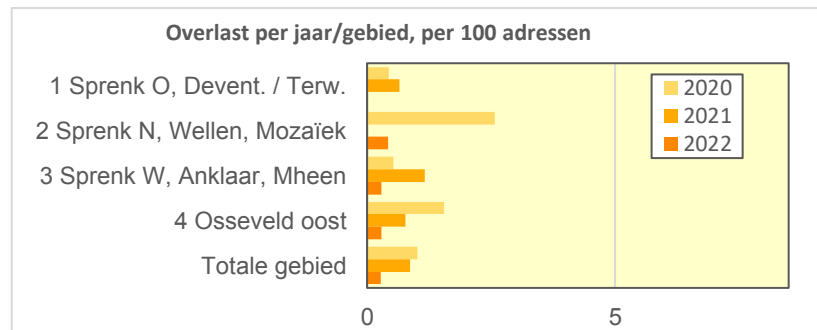
Deze cijfers (en de cijfers per gebied op de volgende twee bladzijden) worden weergegeven per 100 bewoonde particuliere adressen (in juni 2022).

Ook bij de meldingen bij de gemeente gebruiken we de relatieve cijfers om de verschillende deelgebieden te vergelijken.

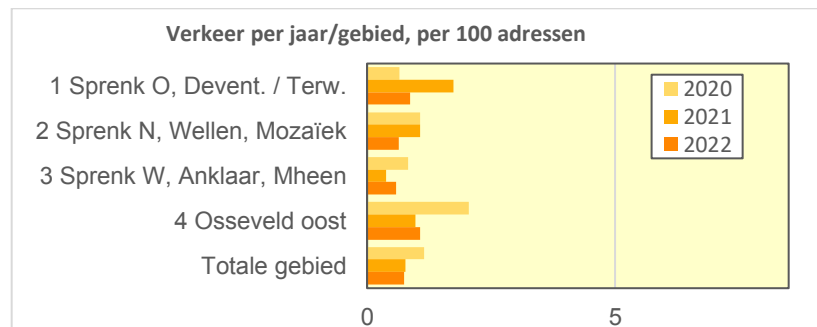
- Afgezet tegen het aantal bewoonde woningen, was het aantal meldingen over afval in alle vier gebieden nagenoeg gelijk. In 2021 en vooral in 2022 daalde het aantal meldingen in Osseveld Oost en is daar nu ondergemiddeld. In de andere gebieden zijn de cijfers weinig veranderd.
- Overlast omvat jongerenoverlast, overlast van scooters/fietsen, graffiti, lucht/stank, vuurwerk en overlast van zwervers. In alle vier de gebieden daalde het aantal meldingen tussen 2020 en 2022. Per 100 adressen ontlopen de gebieden elkaar in 2022 maar weinig.
- Bij verkeer kijken we alleen naar meldingen over verkeersoverlast en verkeersveiligheid (dus niet bijvoorbeeld over verkeerslichten en verkeersborden). Ook hier ontlopen de vier gebieden elkaar niet veel in 2022.

Deze categorie omvat: afvaldumping, afval naast container, zwerfafval, ongediertebestrijding, wrakken (brommers/scooters).

Deze categorie omvat: jongerenoverlast, overlast fietsen/scooters/brommers, graffiti, lucht- en stankoverlast, vuurwerkoverlast, overlast zwervers.

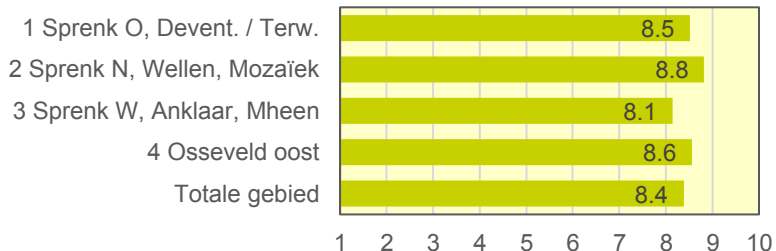
Deze categorie omvat: verkeersoverlast, verkeersveiligheid.

Veilig voelen in de buurt

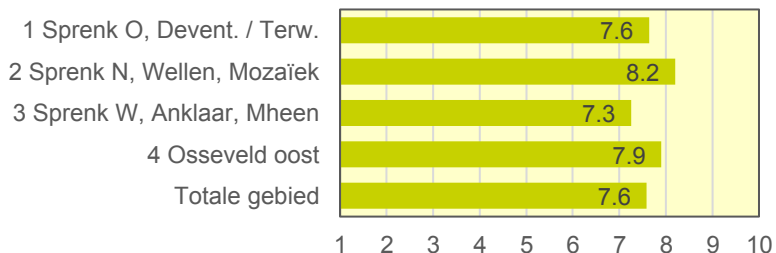
Om te beginnen werden aan de bewoners rapportcijfers gevraagd voor de veiligheid in de buurt. Hoe hoger het rapportcijfer, hoe gunstiger.

- Voor veilig voelen overdag geven de bewoners gemiddeld een 8,4.
- Het cijfer voor veilig voelen 's avonds en 's nachts is lager: gemiddeld een 7,6.
- Beide cijfers zijn wat hoger in Sprenkelaar Noord/De Wellen/ Mozaïek en lager in Sprenkelaar West/Anklaar/De Mheen. Het cijfer voor veilig voelen 's avonds en 's nachts is in Osseveld oost ook iets hoger dan gemiddeld.
- Voor de verkeersveiligheid geven de bewoners een 6,8. In Sprenkelaar Noord/De Wellen/ Mozaïek is dat cijfer gunstiger: 7,5.

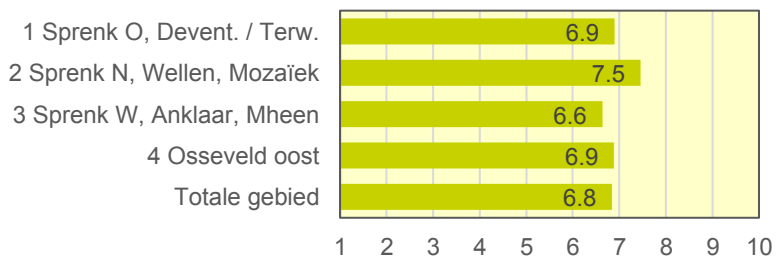
Veilig voelen overdag

Veilig voelen 's avonds en 's nachts

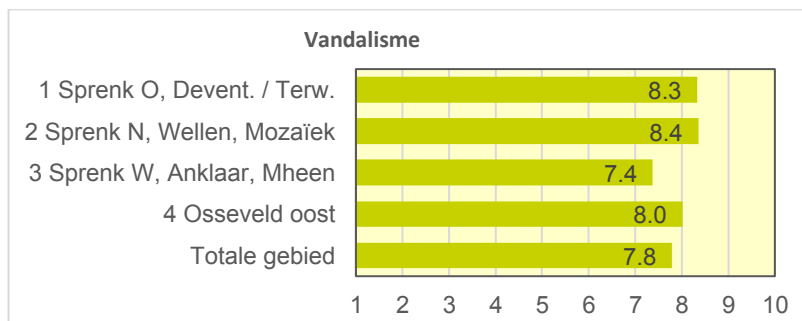
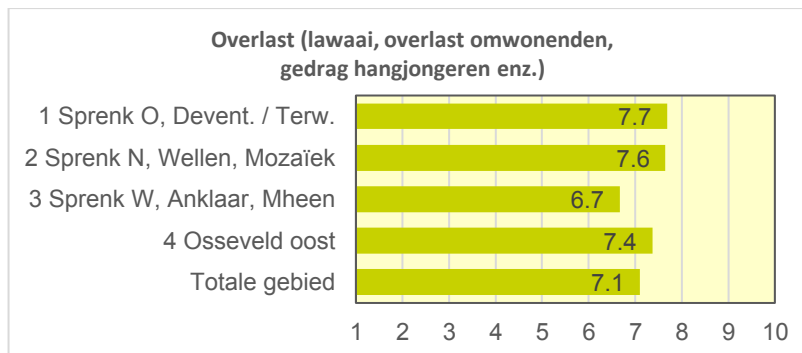
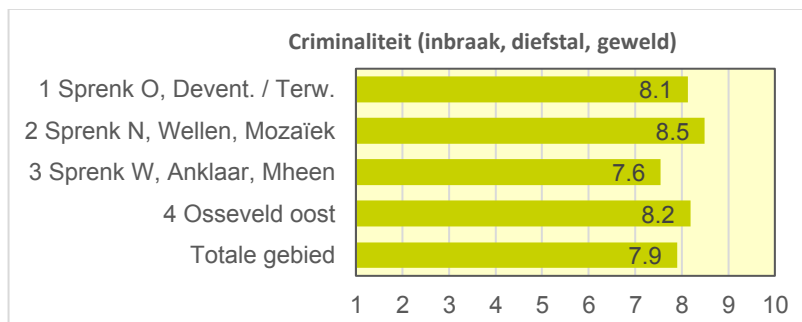

Verkeersveiligheid

Bewoners gaven ook rapportcijfers voor criminaliteit, overlast en vandalisme. Ook daarvoor geldt: hoge cijfers zijn gunstig (weinig overlast of criminaliteit).

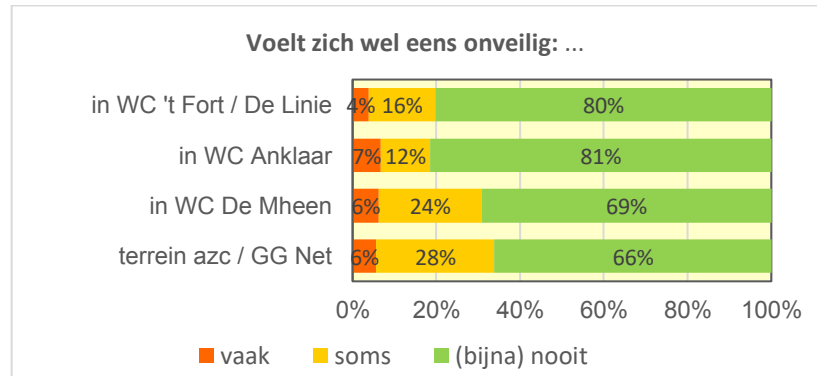
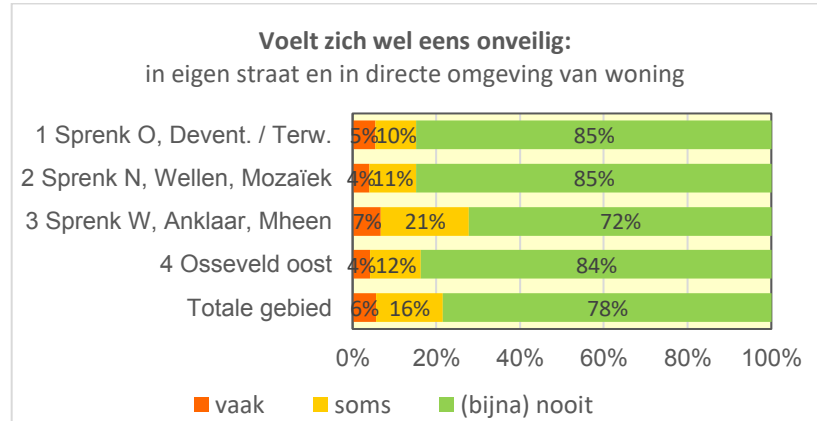
- Het gemiddelde rapportcijfer voor criminaliteit (inbraak, diefstal, geweld) is 7,9. In Sprenkelaar Noord/De Wellen/Mozaïek is dat cijfer gunstiger: 8,5.
- Het cijfer voor overlast (lawaaï, overlast van omwonenden, gedrag hangjongeren enz.): is ongunstiger dan voor criminaliteit: 7,1. In Sprenkelaar West/Anklaar/ De Mheen is dat cijfer lager dan in de andere gebieden: bewoners ervaren daar dus meer overlast.
- Voor vandalisme geven de bewoners gemiddeld een 7,8. Ook dat cijfer is ongunstiger in Sprenkelaar West/Anklaar/ De Mheen.
- Bij alle rapportcijfers op deze twee pagina's zijn er geen significante verschillen naar leeftijd en geslacht.

Onveilig voelen op verschillende locaties

Aan alle respondenten werd vervolgens gevraagd of men zich wel eens onveilig voelt op straat dichtbij de eigen woning, in de drie omliggende winkelcentra of op het terrein van het (toekomstige) azc en GG Net.

- In de eigen straat en de directe omgeving van hun woning voelt 6% zich vaak onveilig en 16% soms; de overige 78% voelt zich daar (bijna) nooit onveilig. In het gebied Sprenkelaar West/Anklaar/ De Mheen zijn er wat meer mensen die zich vaak of soms onveilig voelen dan in de andere gebieden.
- Van de mensen die er wel eens komen, voelt ongeveer 20% zich vaak of soms onveilig in de winkelcentra 't Fort/De Linie en Anklaar, 31% in winkelcentrum De Mheen en 34% op het terrein van het toekomstige azc en GG Net.

Deze cijfers worden **niet** weergegeven voor respondenten die zeggen op deze plekken (bijna) nooit te komen. Dat zijn de volgende percentages:

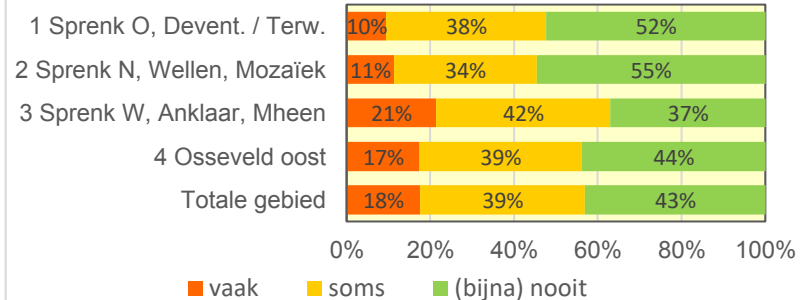
- in eigen straat en directe omgeving 2%.
- in winkelcentrum 't Fort/De Linie: 38% (2% in Osseveld Oost, 19% in Sprenkelaar Oost/Deventerstraat/Terwoldseweg e.o. en 57% in de twee andere gebieden).
- in winkelcentrum Anklaar: 9% (18% in Osseveld oost, 5-6% in de andere gebieden).
- in winkelcentrum De Mheen: 21% (8% in Sprenkelaar Oost/Deventerstraat/Terwoldseweg, 35% in Osseveld oost en 18-19% in de andere twee gebieden).
- op het azc/GG Net terrein: 45% (11% in Sprenkelaar Oost/Deventerstraat/Terwoldseweg, 63% in Sprenkelaar west, Anklaar oost, De Mheen en 32-34% in de andere twee gebieden).

Vervelende situaties in de buurt

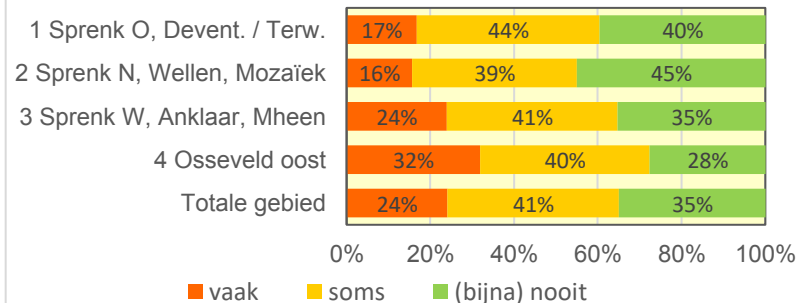
Van diverse vervelende situaties die zich in een buurt kunnen voordoen werd aan de bewoners gevraagd, hoe vaak dit volgens hen voorkomt in de directe omgeving van hun woning. Ook werd gevraagd of bewoners weten wie daarvoor verantwoordelijk zijn. Op deze pagina de verkeersproblemen.

- Volgens 18% komt onveilig fietsgedrag vaak voor in de buurt en volgens 39% soms. In deelgebieden 1 en 2 is dat minder: rond de 10% vindt dat het vaak voorkomt. Volgens de helft komt dat door jongeren; anderen noemen buurtbewoners in het algemeen of andere groepen.
- Onveilig/hinderlijk gedrag van brommers en scooters komt volgens 24% vaak en volgens 41% soms voor in de buurt. In Osseveld oost zeggen meer bewoners dat het vaak voorkomt. Daarbij wijst 60% naar jongeren. Anderen noemen maaltijdbezorgers of buurtbewoners in het algemeen.
- Volgens 28% komt druk verkeer vaak voor in de buurt en volgens 40% soms. In deelgebied 2 is dat minder vaak en in gebied 3 meer. Het gaat onder meer om buurt-bewoners, doorgaand verkeer, sluisverkeer en bezoekers van winkels en scholen.

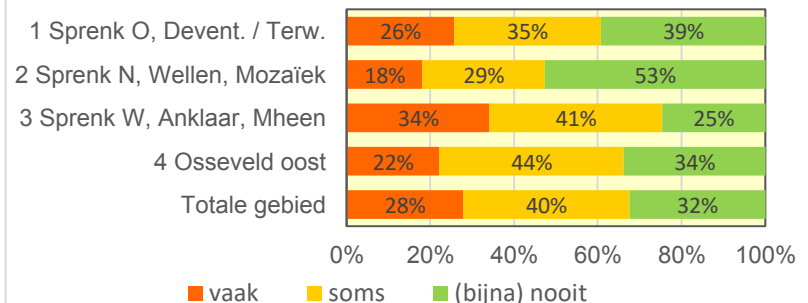
Onveilig fietsgedrag

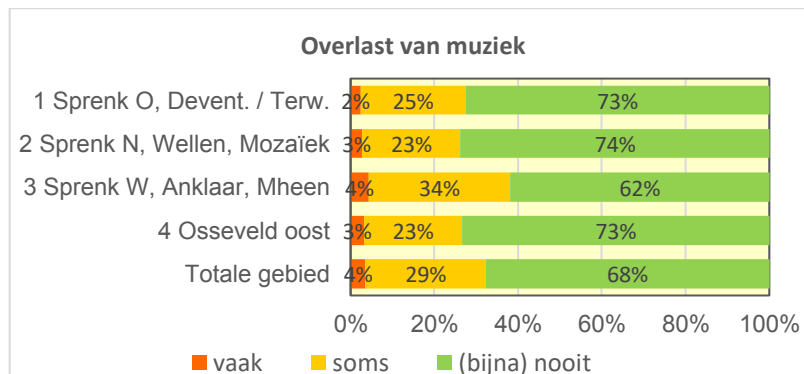
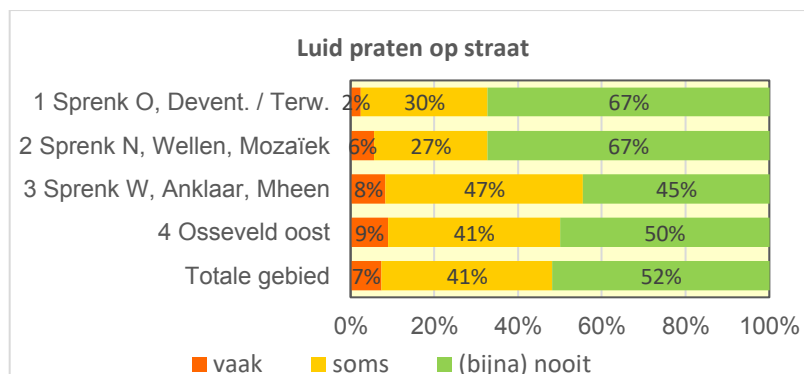
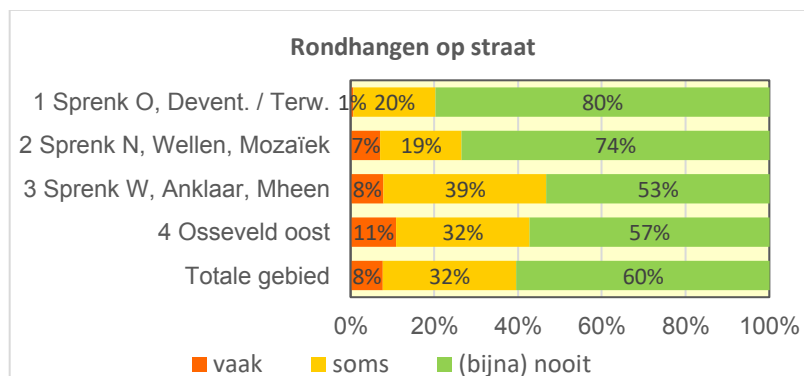
Onveilig/hinderlijk gedrag brommers/scooters

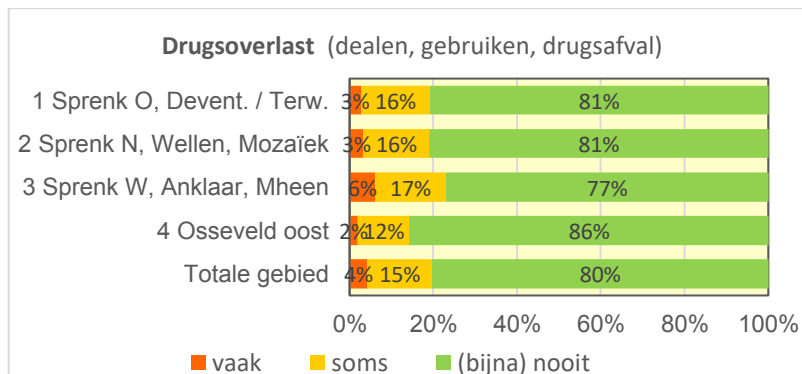
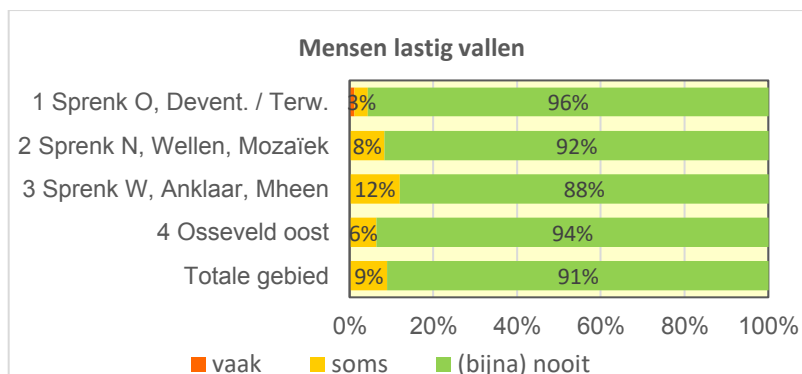
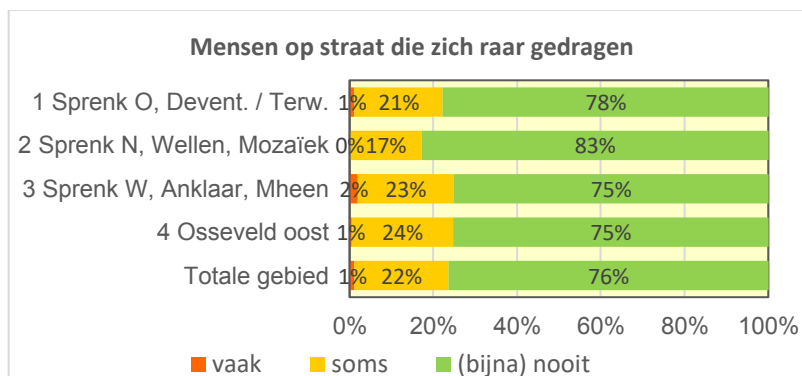
Druk verkeer

- Rondhangen op straat komt volgens 8% vaak voor in de buurt en volgens nog eens 32% soms. In Sprenkelaar Oost/Deventerstraat/ Terwoldseweg zijn die percentages veel lager (1% vaak, 20% soms). Ook in Sprenkelaar Noord/De Wellen/ Mozaïek vinden minder mensen dat rondhangen soms voorkomt. Het zijn vooral jongeren die als 'dader' worden genoemd .
- Luid praten op straat komt volgens 7% vaak en volgens 41% soms voor. Ook deze percentages zijn lager in deelgebieden 1 en 2. Daarbij wordt vooral verwezen naar jongeren, maar ook buurtbe-woners worden regelmatig genoemd.
- Overlast van muziek komt volgens 4% vaak voor in de buurt en volgens 29% soms. Er is geen significant verschil tussen de gebieden. Buurtbewoners en burens worden het vaakst genoemd, maar ook jongeren worden regelmatig genoemd.

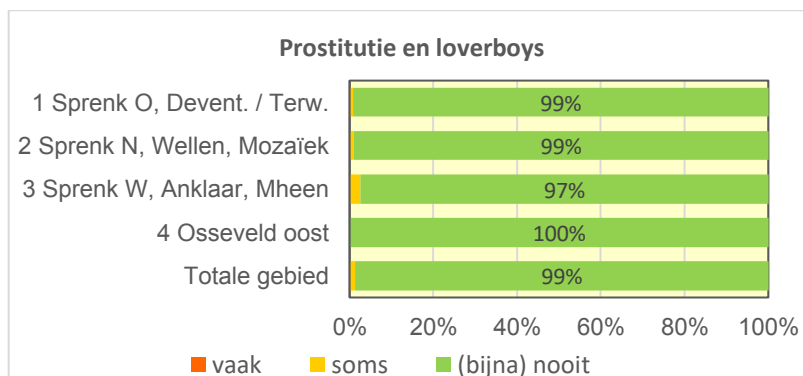
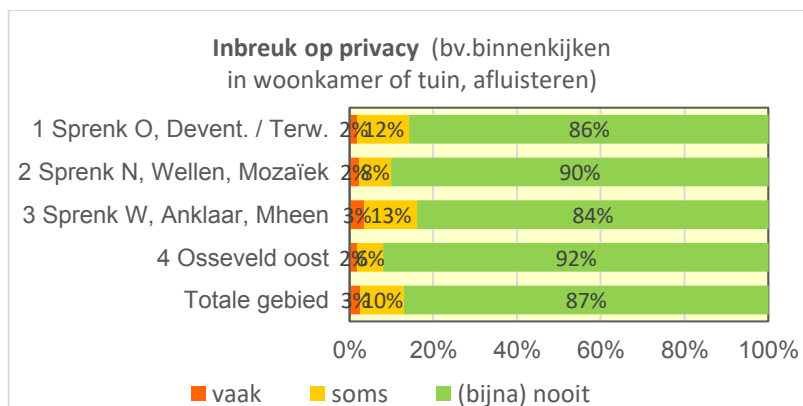
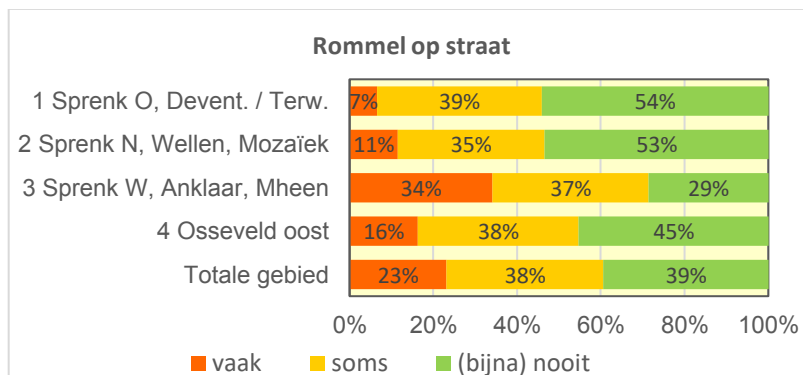

- Mensen op straat die zich raar gedragen komt volgens 1% vaak voor in de buurt en volgens 22% soms. De verschillende gebieden ontlopen elkaar nauwelijks. Er wordt dan vooral verwezen naar bewoners van GG Net en andere instellingen, jongeren en soms ook buurtbewoners.
- Mensen lastig vallen komt volgens slechts 0,2% vaak voor en volgens 9% soms. Als het wel gebeurt, is dat door jongeren, buurtbewoners en bewoners van GG Net.
- Drugsoverlast komt volgens 4% vaak en volgens 15% soms voor in de buurt. Er is geen significant verschil tussen de vier gebieden. Daarbij wordt onder meer verwezen naar jongeren en dealers.

- Volgens 23% van de bewoners komt rommel op straat vaak voor in de eigen omgeving. Het verschil tussen de gebieden is groot: van 7% in Sprenkelaar Oost/Deventerstraat/Terwoldseweg tot 34% in Sprenkelaar West/Anklaar/De Mheen. In alle gebieden zegt daarnaast ongeveer 38% dat dit soms voorkomt. Vooral jongeren en buurtbewoners, maar ook bezoekers van winkels en horeca worden daarvoor verantwoordelijk gehouden.
- Inbreuk op de privacy komt volgens 3% vaak en volgens 10% soms voor in de buurt. In Osseveld oost komt dit iets minder voor. Buurtbewoners en burens worden het meest als daders genoemd.
- Tot slot werd gevraagd naar prostitutie en loverboys. Geen enkele respondent gaf aan dat dat vaak in de buurt voorkomt; 1% zegt dat het soms voorkomt. In Sprenkelaar West/Anklaar/De Mheen is dat 3%.

Bewoners konden zelf nog andere vormen van overlast benoemen en bijna 20% heeft dat gedaan. Het meest genoemd werden te hard rijden, parkeren en diverse vormen van geluidsoverlast. Andere groepen noemden onder meer hondenpoep of -geblaf, rookoverlast door houtstook, jongeren, deelscooters en onveilige verkeerssituaties.

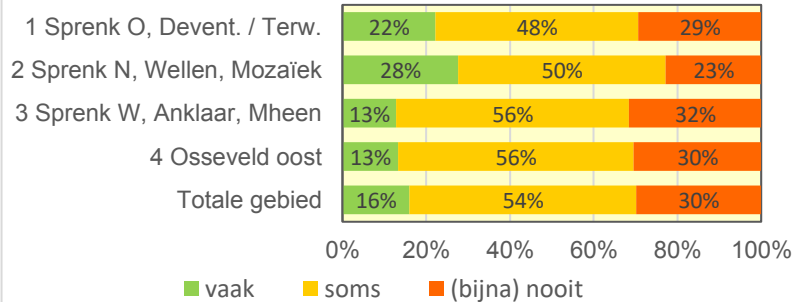

Prettige situaties in de buurt

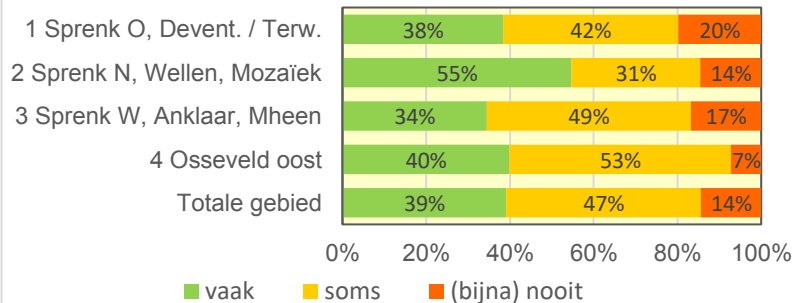
Behalve van vervelende situaties werd ook van enkele prettiger situaties gevraagd hoe vaak deze volgens bewoners voorkomen in hun directe woonomgeving.

- Volgens 16% komt burenhulp vaak voor in de buurt. In Sprenkelaar Noord/De Wellen/Mozaïek is dat percentage hoger: 28%. Nog eens ongeveer de helft zegt dat dit soms voorkomt. Vooral burens en buurtbewoners zorgen daarvoor.
- Bewoners die een oogje in het zeil houden komt volgens 39% van de bewoners vaak voor. Ook dat percentage is duidelijk hoger in Sprenkelaar Noord/De Wellen/Mozaïek: 55%. Bijna de helft zegt dat dit soms voorkomt, volgens 14% gebeurt dat nooit. Dat gebeurt vooral door burens en buurtbewoners, soms ook via een app of Whatsapp groep.
- Vrijwilligers die de woonomgeving netjes houden komt volgens 17% vaak voor in de eigen buurt (in Sprenkelaar Noord/De Wellen/Mozaïek volgens 32%). Nog eens 43% zegt dat dit soms voorkomt. Dit gebeurt vooral door buurtbewoners.

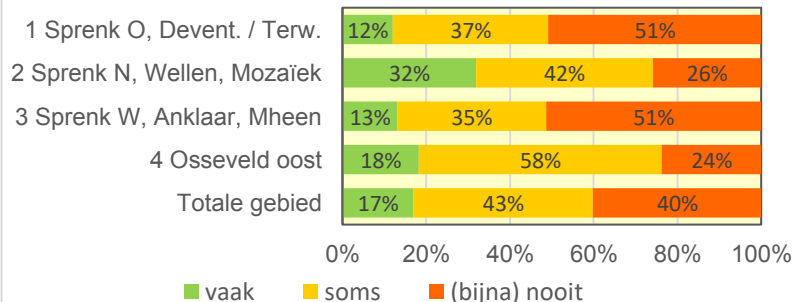
Burenhulp (bv.oppassen, boodschappen)

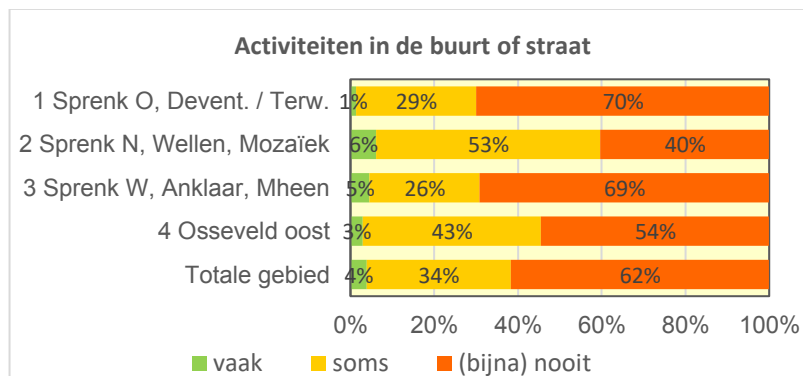
Bewoners die een oogje in het zeil houden

Vrijwilligers die woonomgeving netjes houden

- Activiteiten in de buurt of straat komen volgens 4% vaak voor in de buurt en volgens 34% soms. In Sprenkelaar Noord/De Wellen/ Mozaïek komt dit vaker voor; in Sprenkelaar Oost/Deventerstraat/ Terwoldseweg minder vaak. Dat gebeurt dan vooral door buurtbewoners en burens, maar ook door bijvoorbeeld een buurtvereniging of winkeliers.

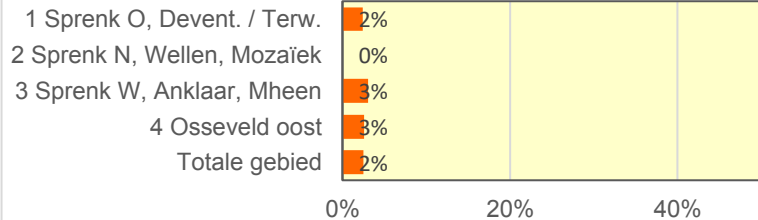

Slachtofferschap

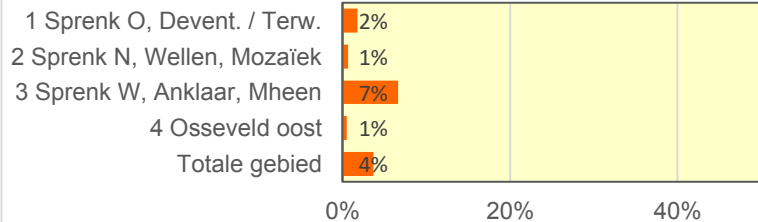
Aan de bewoners werd gevraagd of zij gedurende de voorgaande 12 maanden slachtoffer zijn geweest en zo ja, of ze weten wie de dader was. Dat laatste was in veel gevallen natuurlijk niet bekend.

- Van alle bewoners is 2% slacht-offer geweest van diefstal uit hun woning. Slechts een slachtoffer wist wie de dader was.
- Van 4% van de bewoners is een (brom)fiets of scooter gestolen. In Sprenkelaar West / Anklaar / De Mheen is dat 7%; in de andere gebieden 1 of 2%.
- Bij 2% van de bewoners is iets gestolen uit een auto.
- Van vernieling (aan auto, fiets, bromfiets, woning of tuin) was 11% slachtoffer. Bij vernieling zegt ongeveer 20% van de slachtoffers te weten wie de dader was: jongeren, burens of mensen die ze op straat tegenkwamen.

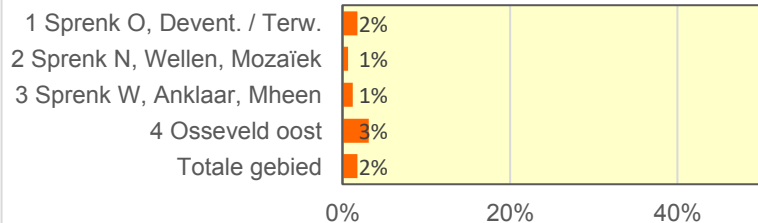
diefstal uit woning

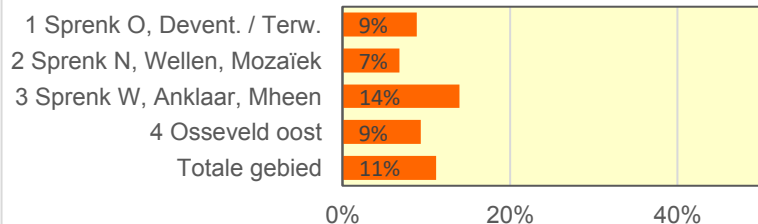
diefstal (brom)fiets of scooter

iets gestolen uit auto

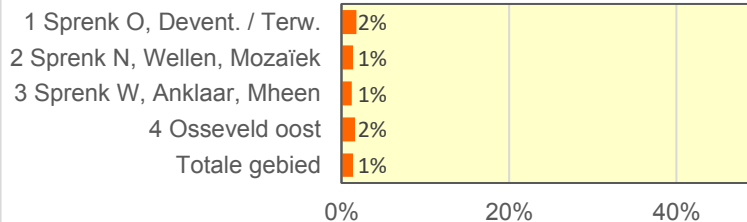

iets vernield: auto, (brom)fiets, woning, tuin

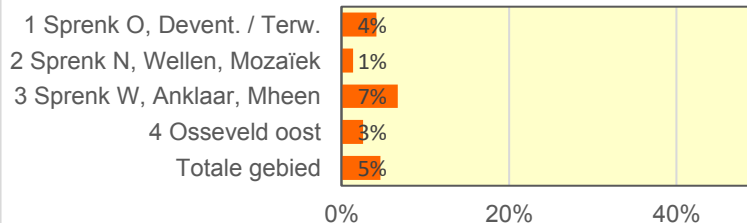

- Van alle bewoners werd 1% slachtoffer van mishandeling of geweld. De daders zijn meestal bekend (onder meer jongeren).
- Een iets grotere groep van 5% werd slachtoffer van bedreiging of intimidatie. Ook daarbij zijn de daders meestal bekend: jongeren, buren of buurtbewoners en een enkele keer bewoners van GG Net.
- Van graffiti (bijvoorbeeld op woning, garage of container) zegt 3% slachtoffer te zijn geworden, maar daders zijn meestal niet bekend.
- Tot slot werd 6% slachtoffer van naroeppen, fluiten of sissen. Vrouwen (7%) zijn vaker slacht-offer dan mannen (3%). Als daders worden vaak jongeren genoemd en in enkele gevallen buurtbewoners of bewoners van andere herkomst.

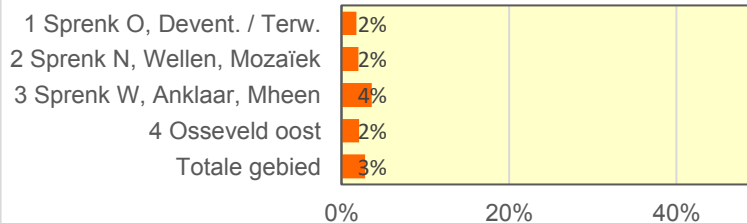
mishandeling of geweld

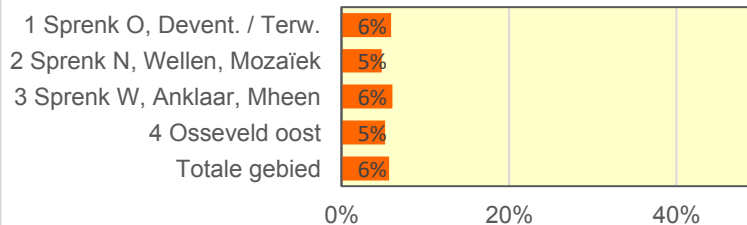
bedreiging of intimidatie

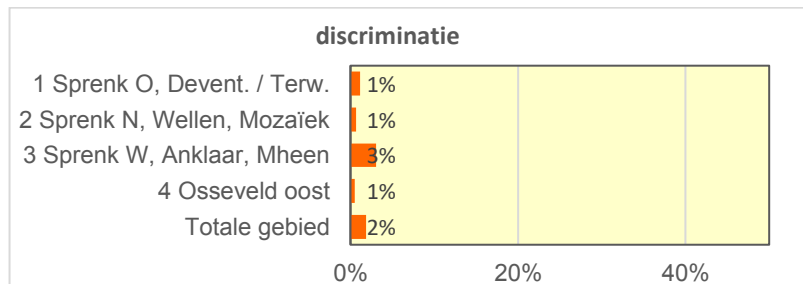
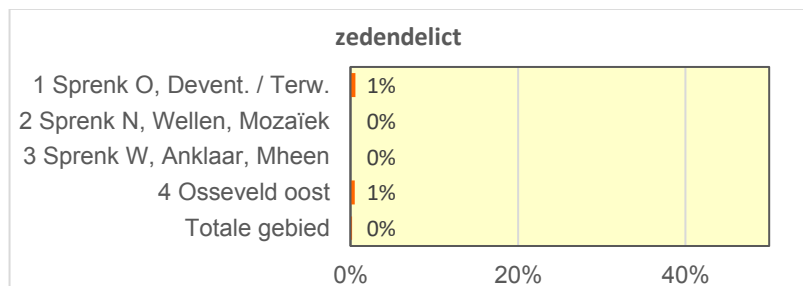
graffiti

naroeppen, fluiten of sissen

- Een zeer kleine groep (0,2%) zegt slachtoffer te zijn geworden van een zedendelict.
- Van discriminatie werd 2% van de bewoners slachtoffer. Het merendeel was jonger dan 50 jaar. Als daders werden aangewezen jongeren, buurtbewoners en een potentiële werkgever.

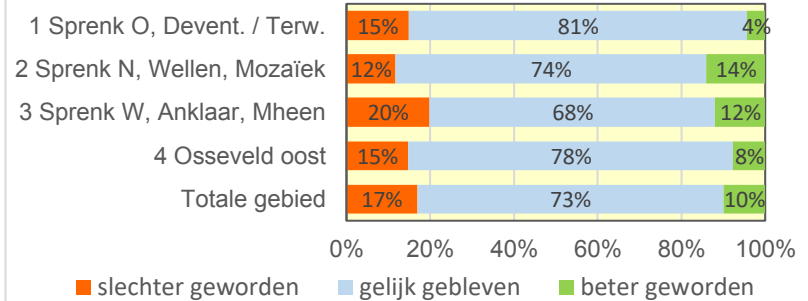
Ontwikkeling van de buurt (afgelopen jaar)

Op verschillende aspecten werd gevraagd hoe de buurt zich afgelopen jaar heeft ontwikkeld. Als de buurt beter of slechter was geworden, werd ook een toelichting gevraagd.

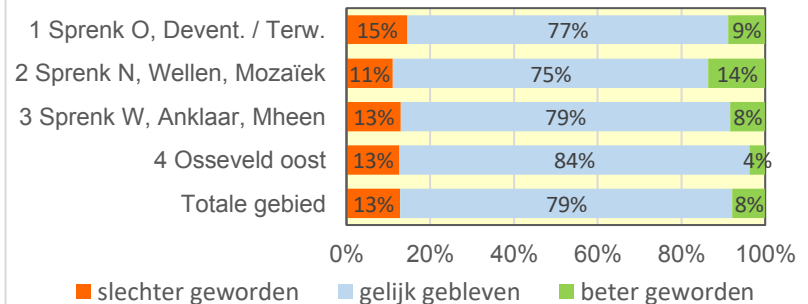
Op deze en de volgende pagina's staan de grafieken en conclusies. Er is nauwelijks verschil tussen de vier monitorgebieden. Slechts op een aspect (vervuiling) wijkt een van de gebieden significant af.

- Van alle bewoners vindt 17% dat het aanzien van de buurt slechter is geworden; 10% vindt dat dit juist is verbeterd. Verreweg de meeste bewoners (73%) vinden dat het aanzien gelijk bleef.
- Wat betreft saamhorigheid ziet 13% van de bewoners een achteruitgang, terwijl 8% een verbetering constateerde. Volgens 79% bleef dit gelijk.
- Aan de levendigheid van hun buurt is volgens 85% niets veranderd. De aantallen bewoners die vooruitgang (7%) of achteruitgang (8%) zagen zijn ongeveer even groot.

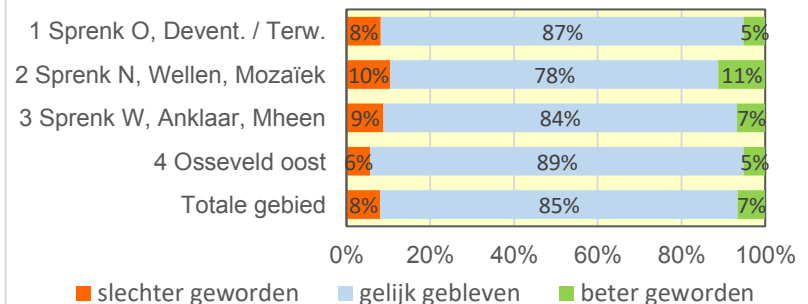
Het aanzien van de buurt

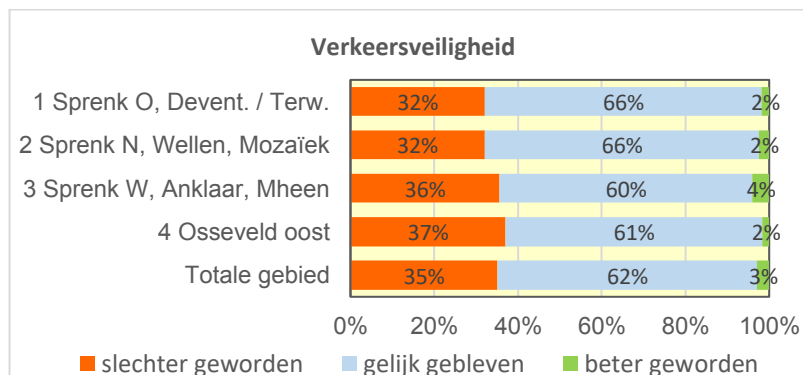
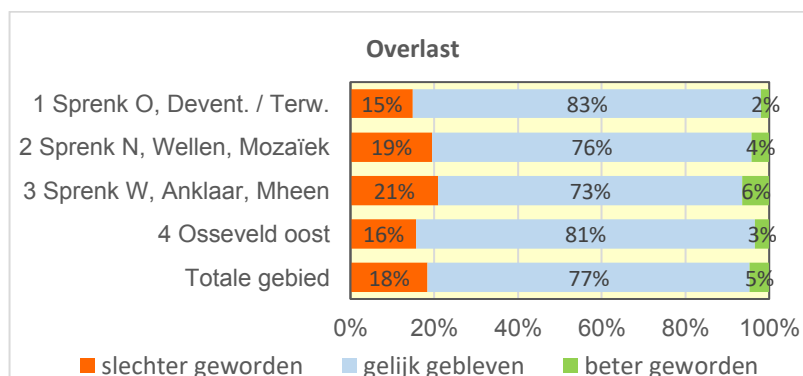
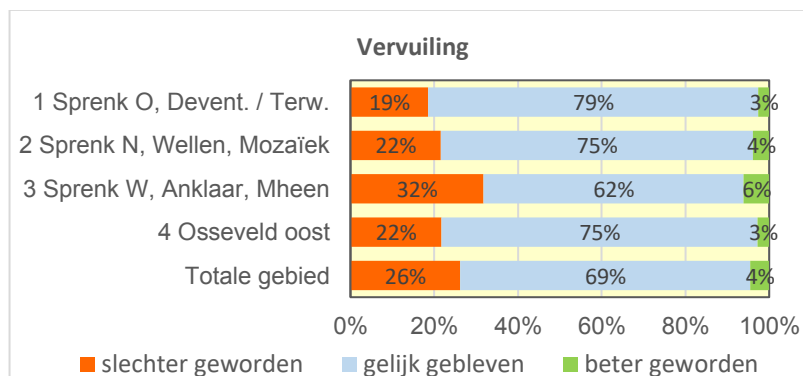
Saamhorigheid in de buurt

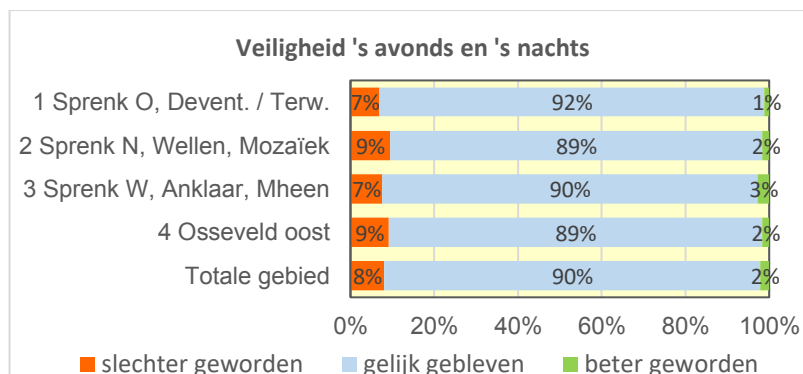
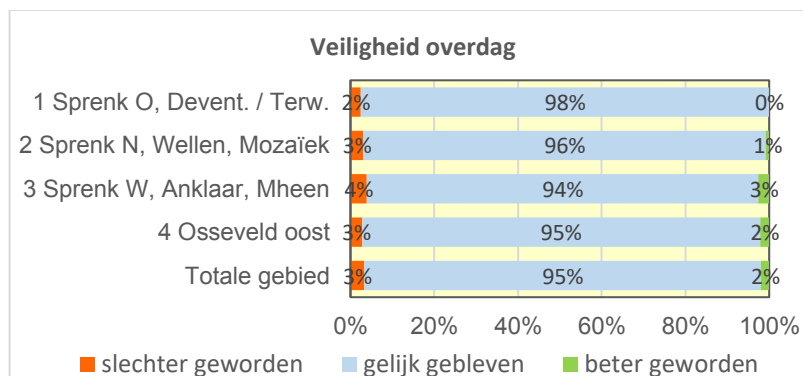
Levendigheid

- Volgens 26% van de bewoners is de situatie op gebied van vervuiling slechter geworden, terwijl een veel kleinere groep van 5% een verbetering zag. In Sprenkelaar West/Anklaar/De Mheen is het aandeel dat achteruitgang zag groter dan in de andere gebieden. Volgens 69% bleef de situatie gelijk.
- Wat betreft overlast ziet 18% van de bewoners een achteruitgang, terwijl 5% een verbetering constateerde. Volgens 77% bleef dit gelijk.
- Op het gebied van verkeersveiligheid constateert 35% een achteruitgang, terwijl slechts 3% vindt dat het beter is geworden. Volgens 62% bleef de situatie gelijk.
- Bij de drie aspecten op deze pagina (vervuiling, overlast, verkeersveiligheid) is het aantal mensen dat achteruitgang zag in elk van de vier deelgebieden duidelijk groter dan het aantal dat een vooruitgang zag in de buurt.

- Wat betreft veiligheid vindt het overgrote deel van de bewoners dat de situatie gelijk is gebleven: 95% voor de veiligheid overdag en 90% voor de veiligheid 's avonds en 's nachts.
- De veiligheid overdag is volgens een heel kleine groep van 3% slechter geworden. Vrijwel eenzelfde aandeel (2%) vindt juist dat het beter is geworden.
- Gedurende de avond en nacht vindt 8% dat de veiligheids-situatie slechter is geworden. Ook op dat aspect zag 2% een verbetering.

Ontwikkeling van de buurt (afgelopen jaar): waarom vooruit of achteruit?

Op verschillende aspecten hebben de bewoners dus aangegeven of ze vinden dat hun buurt (directe woonomgeving) beter of slechter is geworden of gelijk bleef. Aan de bewoners die vinden dat het beter of slechter werd, is ook gevraagd om hun antwoord toe te lichten. De cijfers worden samengevat op deze pagina.

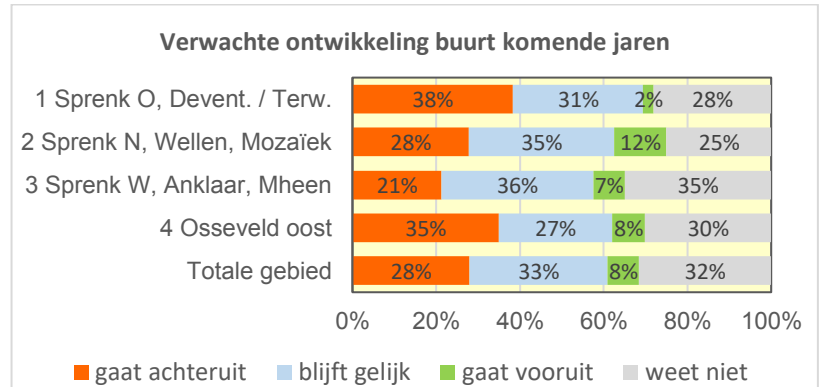
Een groep van 52% van de bewoners vindt dat hun buurt op minimaal een aspect achteruit is gegaan. Verkeersproblemen worden daarbij het vaakst als reden genoemd: door ongeveer 18% van alle respondenten. Het gaat onder meer om te hard rijden, meer verkeer (mede door de nieuwbouw en omleidingen), veranderingen in de verkeerssituatie (o.a. bij winkelcentra Anklaar en 't Fort), onoverzichtelijke kruispunten en door te veel geparkeerde auto's. Ook toename van vervuiling en zwerfvuil wordt regelmatig genoemd (7%), onder meer bij/vanwege de ondergrondse containers. Groepen van ongeveer 3% noemen parkeerproblemen, jongerenoverlast en diverse vormen van geluidsoverlast. Daarnaast worden nog uiteenlopende andere redenen aangedragen, waaronder onveiligheid, de komst van een ander soort bewoners, meer drukte, matig onderhoud van groen en woonomgeving, gevolgen van corona, overlast, minder sociale contacten, meer conflicten en individualisering.

Een groep van 19% van de bewoners vindt juist dat hun buurt op minimaal een aspect achteruit is gegaan. Regelmatig als reden genoemd (door 1-2% van alle respondenten) worden meer saamhorigheid in de buurt, meer groen (vooral in Osseveld oost), minder afval (mede door inzet van vrijwilligers) en meer mensen op straat door versoepeling van de coronamaatregelen. Kleinere groepen noemen meer levendigheid, verbeteringen in de verkeerssituatie, oplossing van parkeerproblemen of juist minder mensen op straat en in het park – naast uiteenlopende andere redenen.

Verwachte ontwikkeling buurt komende jaren

Aan de bewoners werd ook gevraagd hoe zij denken dat hun buurt zich de komende jaren zal ontwikkelen.

- Van de bewoners denkt 28% dat hun buurt achteruit zal gaan. In Sprenkelaar Oost/Deventerstraat/Terwoldseweg (38%) en Osseveld oost (35%) is dat percentage hoger dan in de andere gebieden.
- Aan de andere kant verwacht 8% dat hun buurt juist vooruit zal gaan. In het gebied Sprenkelaar Oost/Deventerstraat/Terwoldseweg is dat slechts 2%.
- Een op de drie bewoners verwacht dat hun buurt gelijk zal blijven en een even grote groep weet nog niet hoe hun buurt zich zal gaan ontwikkelen.

Ook bij deze vraag werd aan de bewoners gevraagd om hun antwoord toe te lichten. Van de mensen die verwachtten dat hun buurt achteruit gaat noemt ruim de helft (ongeveer 16% van alle bewoners) de komst van het asielzoekerscentrum. Andere redenen worden veel minder genoemd (elk door 1 of 2% van alle bewoners): gevolgen van nieuwbouw van woningen, verkeersproblemen, toenemende drukte, te weinig handhaving, overlast van jongeren en mentaliteit van buurtbewoners.

De mensen die een verbetering verwachtten noemen onder meer de afrondende werkzaamheden rond de nieuwbouw, verbetering van wegen en de nieuwe tunnel, verjonging van gezinnen, saamhorigheid of de inzet van de gemeente voor de woonomgeving.

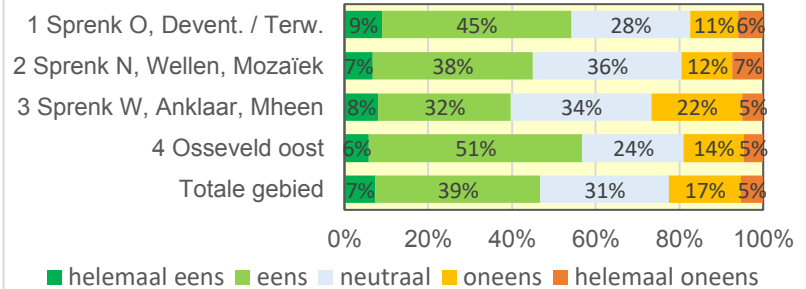
Mensen die denken dat de buurt gelijk zal blijven zien geen reden voor veranderingen, wijzen op de huidige bewoners of zeggen in een goede rustige buurt te wonen. Een kleine groep vermeldt nog expliciet geen problemen vanwege het azc te verwachten.

Stellingen over het azc

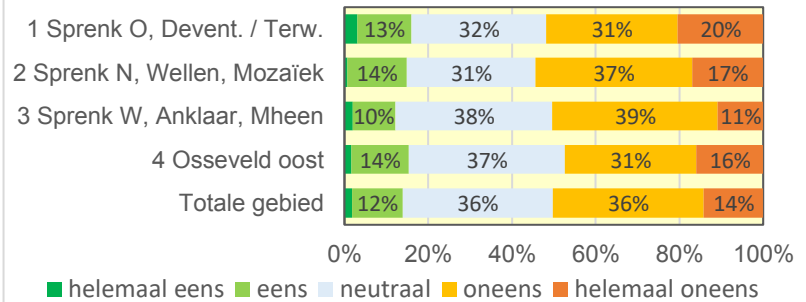
Aan de bewoners werden zes stellingen voorgelegd over het azc.

- Met de stelling 'ik ben goed op de hoogte van de ontwikkelingen rond het nieuwe azc' is 7% het helemaal eens en 39% gewoon eens (samen 47%). Aan de andere kant is 17% het oneens en 5% helemaal oneens (samen 23%). De laatste 31% is het 'niet eens, niet oneens'. Vooral in Osseveld Oost zijn veel bewoners op de hoogte.
- Over de beheermaatregelen (zoals verbeteren van de verkeers-situatie, toezicht en aanbieden van dagbesteding) zijn de bewoners minder goed op de hoogte. Precies de helft is niet goed op de hoogte (14% helemaal oneens en 36% oneens). Een groep van 14% is wel goed op de hoogte (2% helemaal eens, 12% eens) en 36% is het niet eens, niet oneens.
- Tot slot maakt 40% zich zorgen over de komst van het azc; 33% is het daar niet mee eens en 27% antwoordt neutraal. In de directe omgeving, in het gebied Sprenke-laar Oost/Deventerstraat/Terwoldseweg, maakt 54% zich zorgen over het azc; 24% is het daarmee oneens. In de leeftijds-groepen 30-49 en 50-69 jaar maken meer mensen zich zorgen (47%) dan in de groepen 16-29 (30%) en 70+ (25%). Er is geen significant verschil naar geslacht.

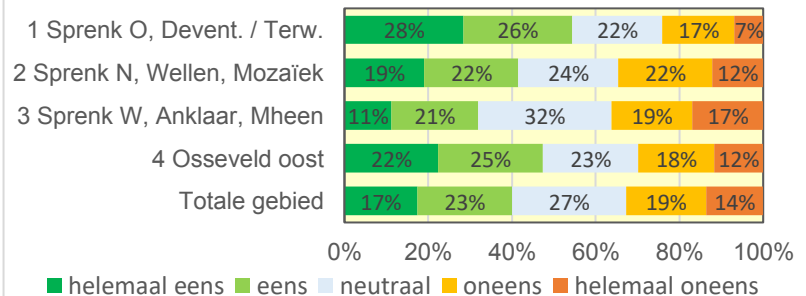
Ik ben goed op de hoogte van de ontwikkelingen rond het nieuwe azc

Ik ben goed op de hoogte van beheermaatregelen

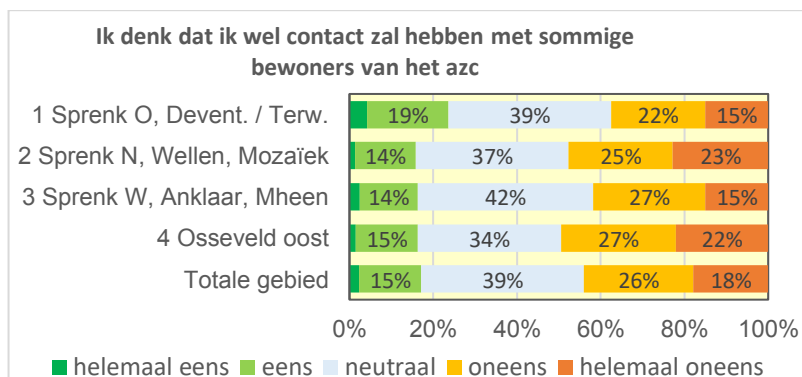
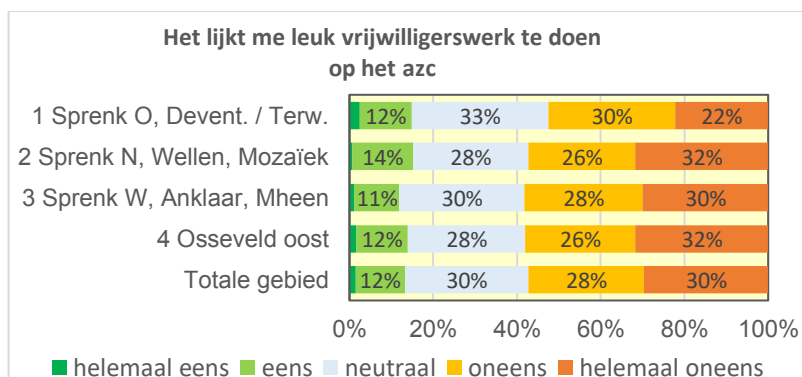
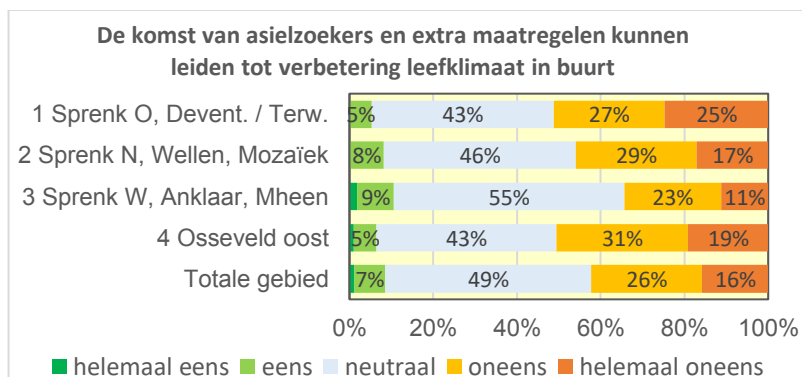

Ik maak mij zorgen over de komst van het azc

- In totaal 9% van de bewoners is het (helemaal) eens met de stelling dat de komst van asielzoekers en de extra maatregelen kunnen leiden tot een verbetering van het leefklimaat. De helft van de bewoners antwoordt neutraal, 26% is het oneens en 16% helemaal oneens.
- Een deel van de bewoners lijkt het wel leuk om vrijwilligerswerk te doen op het azc: 1% is het daarmee helemaal eens en 12% eens. Een meerderheid van 57% is het daarmee (helemaal) oneens en 30% antwoordt neutraal. Van inwoners vanaf 70 jaar is een kleiner deel bereid tot vrijwilligerswerk. Voor de rest is er geen significant verschil naar gebied, leeftijd en geslacht.
- In totaal 17% denkt dat zij wel contact zullen hebben met het sommige bewoners van het azc; 44% is het daarmee (helemaal) oneens en 39% is het niet eens en niet oneens.

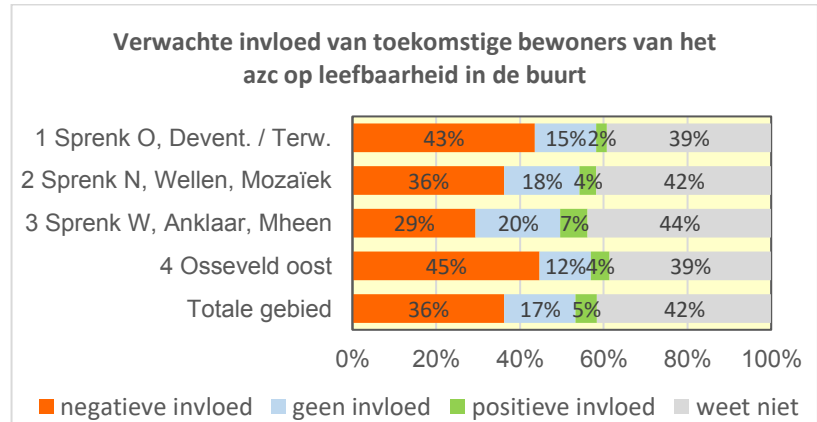
In de tekst genoemde percentages mensen die het eens zijn ('helemaal mee eens' en 'mee eens' opgeteld) komen niet altijd exact overeen met de optelling van percentages in de grafieken. Dat komt door afrondingsverschillen.

Verwachte invloed van azc bewoners op leefbaarheid

Tot slot werd aan de bewoners gevraagd welke invloed ze denken dat het verblijf van toekomstige bewoners van het azc zal hebben op de leefbaarheid in de buurt. Als men een positieve of negatieve invloed verwacht, werd gevraagd wat die invloed dan zou zijn.

- Een groep van 17% denkt dat de azc bewoners geen invloed hebben op de leefbaarheid en een relatief grote groep van 42% weet het niet.

- Ruim een derde van de bewoners (36%) denkt dat de toekomstige azc bewoners een negatieve invloed hebben op de leefbaarheid. In Osseveld oost is dat percentage hoger: 45%. Mensen die een negatieve invloed verwachten noemen het vaakst toename van onveiligheid/criminaliteit, overlast en rondzwerven door de wijk, mede vanwege gebrek aan dagbesteding. Ook wordt regelmatig verwezen naar ervaringen elders in het land, afwijkende normen en waarden, het grote aantal asielzoekers dat wordt verwacht en het feit dat het drukker wordt in de wijk. Kleine groepen noemen nog uiteenlopende andere zaken, zoals gedrag van alleenstaande asielzoekers, gevolgen van opgelopen trauma's en meer vervuiling in de buurt. Meerdere bewoners wijzen er op dat de gevolgen afhangen van welke groepen er worden geplaatst: gezinnen of alleenstaanden; veiligelanders of (oorlogs)vluchtelingen; moslims of andere groepen.
- Een groep van 5% denkt dat de azc bewoners juist een positieve invloed hebben op de leefbaarheid. Als redenen worden vooral genoemd: meer culturele diversiteit, meer contacten tussen mensen en toename van de levendigheid in de buurt.

NB Er is ook nog gevraagd naar suggesties of tips om de leefbaarheid rondom GG Net en het toekomstige azc te verbeteren. De antwoorden zijn inmiddels gedeeld met gemeente en COA.

Gebiedsindeling

